

Приложение 1

ИНСТРУКЦИИ ЗА ИЗБОР НА ДОСТАВЧИК НА УСЛУГИ

1. Преглед

Естеството и обхвата на Оценката на качеството активите („Оценката“, „Asset Quality Review“, или „AQR“) ще се извърши въз основа на ръководството „Asset Quality Review Phase 2“ (версия 2.0), издадено от Европейската централна банка (ЕЦБ) на 21 Февруари 2014, адаптирано от БНБ и Делойт България ЕООД, както и указания от страна на БНБ. Ръководството, към което е необходимо да се придържат кандидатите, описва в детайли задачите, които следва да бъдат изпълнени.

2. Обхват на прегледа на банковия портфейл и на оценката на обезпеченията

Оценката на качеството на активите, в нейната цялост, част от която са прегледа на банковия портфейл и оценката на обезпеченията, следва да бъде извършена спрямо двадесет и две (22) институции (наричани по-долу „банки“), попадащи под надзор от страна на Българска народна банка (БНБ). Обхватът на AQR се простира върху всички активи от баланса на банката, като се използва най-високото ниво на консолидация. В тази връзка, в обхвата се предвижда да попадат и чуждестранни експозиции, произтичащи от чуждестранни дъщерни дружества и клонове.

Не всички портфейли ще бъдат предмет на Прегледа на кредитните досиета („Прегледът“, „Credit File Review“, или „CFR“). Ще бъдат анализирани само портфейли, определени като значими от гледна точка на рисковия им профил от Централния координационен център по проекта „Central Project Management Office“, или „СРМО“) в БНБ. За избягване на всякакво съмнение, могат да се изчисляват рискови параметри за по-широк портфейл, с цел да се подпомогне потвърждението на колективното провизиране, както и да послужат като входяща информация за стрес теста.

Прегледът на кредитните досиета ще се провежда въз основа на извадка от кредити, избрани от идентифицираните портфейли. Извадката ще бъде селектирана от Доставчика въз основа на Ръководството и предвиденото разделение по категории банки. При всички случаи, извадката трябва да бъде незабавно предоставена на СРМО.

Оценката на качеството на активите (AQR) ще включва заключение относно справедливата пазарна стойност на обезпеченията, покриващи кредитния портфейл на банката, до толкова до колкото това е възможно и необходимо. Доставчикът ще бъде отговорен за избора на лицензиран оценител за различните видове активи („Оценител“), като за избрани активи ще предостави инструкции за оценката и/или прегледа им. Извадката е възможно да включва обезпечения и активи, придобити от реализация на обезпечения.

Преди предоставяне на офертите, Доставчиците („AQR Доставчици“, „AQR providers“) трябва да посочат предпочитан оценител на обезпеченията, както и да обезпечат ангажимента му за изпълнение на задачите, предвидени в AQR процеса. Оценителят на качество на активите е отговорен за прилагането на необходимите предпазни мерки, за да гарантира независимостта на оценката и/или проверката на оценката

Процес по възлагане на поръчка към доставчици на услуги свързани с оценка на качеството на активи (AQR)

на обезпеченията. Доставчикът ще сключи договор за подизпълнение с предпочетения Оценител на обезпеченията след провеждане на консултации с СРМО, съгласно изискването, разписано в Раздел 4 по-долу.

Предвижда се CFR и частта от AQR, включваща оценка на обезпеченията, да бъдат проведени изцяло с помощта на външни експерти/одиторски фирми и оценители. В тази документ, БНБ очертава насоките за покана на квалифицирани лица и/или предприятия да предоставят своите оферти за извършване на оценка на качеството на активите.

3. Работни задачи („P3“, „work blocks“, или „WB“) по AQR

Избраният Доставчик следва да предостави професионални услуги за изброените работни задачи в Ръководството:

- WB-1: Политики, процеси и преглед на счетоводната политика („Policies, Processes and Accounting review“, или „PP&A“) – Задълбочено запознаване с политиките и процедурите на банката, свързани с управлението на необслужваните кредити и преразпределението на обезпеченията, както и изчисление на коефициента „кредитна експозиция към стойност на обезпечението“. Допълнително, прегледът ще покрие въпроси, свързани с приложението на правила и политики, като например дефинициите за обезценка и необслужвани експозиции, идентификация на мерките по реструктуриране и т.н. Обхватът на прегледа на банковия портфейл може да бъде разширен при необходимост и към други активи от банковия портфейл;
- WB-2: Кредитен портфейл и валидиране на данните („Loan tape creation and data integrity validation“, или „DIV“) – Избраният кандидат ще трябва да извърши основни проверки на данните, предоставени от банката, включително за (но без да се ограничава до): цялостност (напр. идентификация на празни полета, кръстосани проверки между клиент, обезпечение и размер на експозицията), проверки за пълнота и валидност (напр. проверка на силно отличаващите се експозиции, повтарящи се данни), последователност (напр. кръстосани проверки в и между сегменти и банки), навременност (напр. дати на оценки на обезпеченията), проверки на основни показатели и съпоставката им със съответните политики и т.н. Ако е необходимо, избраният кандидат следва да потвърди, че кредитният портфейл е бил надлежно коригиран (максимум 3 итерации), при селектирането на извадката, като уведоми Координационния център по проекта (СРМО) своевременно;
- WB-3: Определяне на извадка („Sampling“) – Избраният кандидат, заедно с Координационния център по проекта, ще определи и направи извадка от валидираните данни, съдържаща клиентска информация и подлежаща на последващ анализ. Извадката следва да бъде направена на случаен принцип, с предимство на по-големите и по-рискови експозиции. Параметрите на извадката следва да бъдат съгласувани с методологията, описана подробно в Ръководството. Методологията следва да бъде приложена от кандидата и утвърдена от БНБ. Особено внимание следва да се обърне на включването в извадката на сделки с групи свързани лица и вътрешни експозиции на банката, подадени като такива от банката или идентифицирани като потенциални такива от Доставчика въз основа на приложимите дефиниции в МСС 24 и член 4 (39) от

Процес по възлагане на поръчка към доставчици на услуги свързани с оценка на качеството на активи (AQR)

Регламент (ЕС) № 575/2013. Всяко отклонение между дефинициите в МСС и Регламент (ЕС) № 575/2013 и тези, използвани от банката, също се отбелязва от Доставчика. Ще бъде необходима допълнителна координация между екипа, извършващ проверката, осигуряващ данни за обезпеченията, и екипа от оценители на обезпеченията. От избрания кандидат се изисква да предоставя редовни доклади за състоянието на изпълнението на двуседмична база, съгласно предписанията на СРМО.

• WB-4: Преглед на кредитни досиета („Credit File Review“, или „CFR“) – Избраният кандидат ще извърши преглед на класификацията на клиентите в категорията необслужвани експозиции, съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията от 16 Април 2014 за определяне, в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на технически стандарти за изпълнение по отношение предоставянето на информация от институциите на надзорните органи (Регламент (ЕС) № 680/2014)). Избраният кандидат следва да оцени подходящия размер на обезценката за клиенти, за чиито експозиции има свидетелство за обезценка съгласно приложимите счетоводни стандарти (МСФО приложими за Европейския съюз) и допълнителни предписания от страна на БНБ. Други допълнителни задачи, които следва да бъдат покрити от процеса по преглед на кредитните досиета са следните:

- идентификация на сделките с мерки по реструктуриране;
- идентификация и преглед на текущи и потенциални транзакции с групи свързани лица и вътрешни експозиции;
- изчисление на недостига на обезценки по отношение на преглежданите експозиции;
- потвърждение за адекватността на нивата на провизиране; и
- всяка друга задача, която може да бъде възложена от страна на БНБ.

• WB-5: Оценка на обезпеченията и недвижимото имущество („Collateral and Real Estate Valuation“) – Целта на тази задача е да се определят съответните текущи стойности на обезпеченията. Основните преоценки следва да се извършват спрямо преобладаващите обезпечения (както е разписано в WB-5 от Ръководството) за всички кредитополучатели, избрани в извадката, за които не е извършвана независима оценка в рамките на 1 година. Тази работна задача следва да се извърши в съответствие с процеса по преглед на кредитни досиета (CFR).

• WB-6: Екстраполация на заключения по прегледа на кредитните досиета („Projection of findings of credit file review“) – След като бъде извършен прегледа на кредитните досиета, резултатите се екстраполират върху целия кредитен портфейл. Специфичните показатели, които ще бъдат екстраполирани, са загубите от обезценка, класификацията на необслужвани експозиции, очакваните бъдещи загуби.

• WB-7: Анализ на колективното провизиране („Collective provision analysis“) – Проверка и корекция на модели за начисляване на колективни провизии. Избраният кандидат следва да провери използваните от банката модели за начисляване на колективни провизии, потвърждавайки че използваните методологии, сегментация и параметризация са в съответствие с пазарните стандарти, както и че дефинициите са съвместими с МСС 39 и другите регулаторни стандарти, вземайки предвид спецификите на българската банкова система. При наличие на отклонения следва да се определи количествено изражение на

Процес по възлагане на поръчка към доставчици на услуги свързани с оценка на качеството на активи (AQR)

въздействието им. След проверка на параметризацията на моделите за начисляване на колективни провизии и последващо използване на параметрите като входящи данни за извършване на стрес тестове, избраният кандидат ще трябва да направи анализ на основните рискови параметри като процент на неизпълнение към определен момент и коефициент на възстановяване на ниво подпортфейл. Изчисляването на специфичните параметри и приложимата сегментация ще бъдат дефинирани от БНБ;

- WB-8: Преглед на активите, оценявани по справедлива стойност от ниво 3 („Level 3 fair value exposures review“) – Детайлна преоценка на значимите експозиции следва да бъде извършена на определен брой банки със значителни експозиции към активи от ниво 3. Следва да бъде извършена преоценка на извадка от ценни книжа за банки със значителни експозиции към недериватни инструменти от ниво 3. Обект на този преглед ще бъдат банки, осъществяващи голям обем търговски операции;

- WB-9: Определяне на отношението за капиталова адекватност от базовия собствен капитал от първи ред, отчитайки резултатите от оценката на качеството на активите и определяне на дейностите за оздравяване („Determine AQR-adjusted CET1% and define remediation activities“) – Корекцията на специфичните обезценки на активи, попадащи в извадката, ще повлияят върху съответния подпортфейл (отчитайки отклоненията в извадката). Следва комбиниране на заключенията от анализа на колективните провизии, за да се достигне до корекция на обезценките в баланса на банката. След това резултатите ще бъдат отразени върху отношението за капиталова адекватност на базовия собствен капитал от първи ред (CET1), което е докладвано от банката, следвайки подход, определен от БНБ. За избягване на всякакво съмнение, избраният Доставчик няма да бъде задължен да валидира изчислението на отношението за капиталова адекватност на базовия собствен капитал от първи ред.

- WB-10: Гарантиране на качеството („Quality Assurance“, или „QA“) - Избраният Доставчик трябва да предоставя междинни доклади на всеки две седмици, съгласно предоставената методология, изготвени на базата на предварително определени образци за докладване. Прилагането на подобен подход ще улесни последователността между банките и ще гарантира качеството на прилагане на национално ниво. Доставчикът следва да осигури независим екип за гарантиране на качеството (включително поддържане на процедури за осигуряване на независимост). Доставчикът и оценителят на обезпеченията следва да са готови да бъдат подложени на външно гарантиране на качеството по време на целия процес.

След приключване на всички задачи, Доставчикът следва да предостави доклад, съдържащ описание на констатациите от прегледа. В доклада следва да бъдат описани констатациите във връзка с всяка работна задача, съгласно рамките на договорената методология за оценка на качеството на активите и текущите промени, извършени в хода на проекта. Координационният център по проекта (СРМО) може да изисква свикването на срещи с избраните кандидати, на които да бъдат обсъдени резултатите от извършените прегледи;

4. Критерии за участие

Процес по възлагане на поръчка към доставчици на услуги свързани с оценка на качеството на активи (AQR)

В поръчката могат да участват квалифицирани лица и/или предприятия, извършващи дейност на българския пазар и/или в други държави от ЕС.

а. Ограничения към Доставчиците на услуги

Следните квалифицирани лица и/или предприятия не могат да вземат участие като Доставчици на услуги, ако са:

- Квалифицирани лица и/или предприятия от групата на Делойт, които извършват дейност в България и/или са страни по договора с БНБ от 25 Ноември 2015 за организиране и координиране на проект за извършване на оценка на качеството на активите на банковата система;
- Квалифицирани лица и/или предприятия, които са извършвали одит или сходни консултантски услуги на съответната банка през една или всички финансови години за периода 2012 г. – 2015 г.;
- Квалифицирани лица и/или предприятия, които са оказвали съдействие на съответната банка по подготовката за AQR процеса.

AQR Доставчикът следва да удостовери спазване на ограниченията по-горе, като за целта предостави подписана декларация.

б. Критерии за квалификация

Заинтересованите кандидати за извършване на оценка на качеството на активите е необходимо да покриват следните финансови и технически изисквания:

- Общи приходи не по-малко от 500,000 лева (петстотин хиляди лева) или техния еквивалент в чужда валута, без ДДС, възникнали от:
 - а) предоставяне на услуги за оценка на качеството на активи на банки, включени в “Цялостната оценка“ в Европейския съюз от ЕЦБ, възложена от правителства, национални регулаторни органи или централни банки, и/или
 - б) предоставяне на одиторски услуги на банки или други услуги¹, доближаващи се до обхвата на настоящия проект през тригодишния период 2011-2014. Приходите могат да бъдат от участия в съвместни проекти със свързани лица;

¹ Услуги, доближаващи се до обхвата на настоящия проект са услуги, предметът на които включва дейности, свързани с потвърждаване на надеждността и адекватността на оценката на стойността на активи или пасиви на банка, включително финансови инструменти, кредити или портфейли от ценни книжа, капиталови инструменти, привлечени средства и получени обезпечения, чрез използване на методологията на ЕЦБ или методологии с обхват и характеристики, подобни по своето естество и съдържание с методологията на ЕБЦ.

Процес по възлагане на поръчка към доставчици на услуги свързани с оценка на качеството на активи (AQR)

- Ресурс от професионалисти с ранг на „съдружник/директор/управител“, както и ресурс от ранга на „мениджър“ или неговия еквивалент, които ще бъдат разпределени по проекта, удостоверявайки, че за последните 3 (три) години, считано от датата на подаване на офертата, всеки от участниците е извършвал поне една от следните дейности:
 - а) Една оценка на качеството на активи по указанията за „Цялостната оценка“ на ЕЦБ, възложена от правителства, национални регулаторни органи или централни банки, и/или
 - б) Един завършен одит на банки;
- Екип от експерти с нужните квалификация и опит за извършване на дейностите по точка 3 по-горе (съгласно приложените автобиографии на участниците).

в. Информация и документи, удостоверяващи правото на участие

- Списък с еквивалентните или сходни до предмета на поръчката дейности, извършени от кандидата през последните 3 (три) години, считано от датата на подаване на оферта;
- Детайлна информация за състава и броя на предлагания екип (с посочване на съответния опит) заедно с автобиографии на ключовия персонал, който ще отговаря за изпълнението на възложените задачи (вкл. обобщаване на резултатите) по време на целия проект;
- Обстоен проектен план за предлагания от кандидата начин за цялостното извършване на проекта и адресиране на съответните 10 работна задачи от AQR процеса, както е посочено в Ръководството, и описано в т. 3 по-горе;
- Методология, разписваща подробностите по спазване на уговорените първоначално срокове (моля вижте посочените срокове за отделните работни блокове, включени в презентацията от 04.12.15) и извършване на процеса по гарантиране на качеството;
- Способността на кандидата да представя доклади и/или резултати, както е приложимо, на фази, в рамките на крайния срок;
- Разписание на предлаганите ставки на час/на кредитно досие (въз основа на средния брой от необходимите работни часове за преглед на едно кредитно досие);
- Описание на начина за представяне на резултатите от прегледа;
- Пълно оповестяване на начините за управление и отстраняване на конфликт на интереси от страна на кандидата;

Процес по възлагане на поръчка към доставчици на услуги свързани с оценка на качеството на активи (AQR)

- Пълно оповестяване на начините за гарантиране на поверителността;

- В случай на използване на подизпълнител от страна на AQR Доставчика, трябва да бъдат спазени следните условия:
 - а) Предоставяне на декларация за съгласие за участие от страна на подизпълнителя, както и приложимите акредитации и автобиографии на участниците в екипа;

 - б) Подизпълнителите следва да отговарят на изискванията, описани в раздел 4, буква а) и буква б), втора и трета точка.

Избраният кандидат се изисква да действа съгласувано с СРМО, когато това е необходимо. Ако БНБ счете, че избраният кандидат съществено е нарушил договорените разпоредби, не изпълнява договорените срокове или не предоставя резултати, отговарящи на изискваното ниво на качество, БНБ си запазва правото да прекрати незабавно договорните отношения с избрания кандидат и да назначи друго лице за продължаване и/или довършване на оценката на качеството на активите.

В такъв случай, първоначално избраният кандидат трябва да сътрудничи с СРМО и новоназначената страна и, при спазване на съответните задължения за поверителност, да обменя всякаква нужна информация, за да улесни новоназначената страна при продължаване и/или довършване на прегледа качеството на активите.

Процес по възлагане на поръчка към доставчици на услуги свързани с оценка на качеството на активи (AQR)

5. Насоки относно критериите за подбор

Кандидатите за извършване на тази дейност трябва да предоставят предложение, включващо задължително следните елементи:

Критерии	Препоръчителна	Основни съображения
-----------------	-----------------------	----------------------------

тежест

Процес по възлагане на поръчка към доставчици на услуги свързани с оценка на качеството на активи (AQR)

Качества на екипа на **45% / 45 т.**

- Професионална и международна експертиза на всеки член на екипа, включително конкретен опит в страни в рамките на Единния надзорен механизъм в Европа (SSM) – макс. 15 т.
- Възможност да се гарантира приемственост и съвместна дейност с СРМО по време на проекта за AQR – макс. 15 т.
- Детайли за подобни договори, включително предишен опит на екипа, предложен от кандидата – макс. 5 т.
- Демонстрирана висока способност за управление на група от експерти с подходящ опит – макс. 5 т.
- Професионален опит и капацитет на оценителя на обезпечения – макс. 5 т.

План за действие **25% / 25 т.**

- Разбиране на необходимия обхват, включително изискуемите работни задачи (P3/WB), дефинирани в Ръководството - Asset Quality Review Phase 2 Manual (Version 2.0), публикувано от ЕЦБ – макс. 2 т.
 - Предложената концептуална рамка и подход за предоставяне на отделните работни задачи, съответстващите на заложените крайни срокове за гарантиране на качеството (QA) и уточняване на нуждата за разработване на AQR инструменти – макс. 5 т. за P3 1-4, макс. 5 т. за P3 5-6, макс. 4 т. за P3 9 и макс. 4 т. за P3 10. Доставчикът следва да уточни как предвижда да извърши идентифицирането и проверката на кредитирането на групи свързани лица и на вътрешните експозиции - макс. 5 т
-

Процес по възлагане на поръчка към доставчици на услуги свързани с оценка на качеството на активи (AQR)

Ценовите предложения следва да включват минимум:

- a) Ставка на час и изчисление на общия брой часове, необходими за изпълнение на следните работни задачи:
 - i) P3-1: Политики, процеси и преглед на счетоводните политики
 - ii) P3-2: Кредитен портфейл и валидиране на данните
 - iii) P3-3: Определяне на извадката (Sampling)
 - iv) P3-4: Преглед на кредитни досиета (ПКД), както и изчисление на брой файлове и часове за преглед на файл
 - v) P3-5: Обезпечения (предложени от Оценителя)
 - vi) P3-6: Екстраполация на заключенията от ПКД
 - vii) P3-7: Колективно провизиране
 - viii) P3-8: Преглед на експозициите, оценявани по справедлива стойност от ниво 3
 - ix) P3-9: Отношение за капиталова адекватност на базовия собствен капитал от първи ред
 - x) P3-10: Гарантиране на качеството (QA)

Цена/Разходи **20% / 20 т.**

Оценката на ценовите оферти следва да се базира на следната формула (резултатът е в точки):

$$\text{Резултат на ЦО}_{(s)} = \text{ЦО}_{(\text{мин})} / \text{ЦО}_{(s)} * 20$$

$\text{ЦО}_{(s)}$ е стойността на ценовата оферта, която се оценява. $\text{ЦО}_{(\text{мин})}$ е стойността на най-ниската получена ценова оферта.

Процес по възлагане на поръчка към доставчици на услуги свързани с оценка на качеството на активи (AQR)

Разширяване на обхвата до други класове активи 10% / 10 т.

- Как кандидатът планира да предостави услугите, свързани с допълнителни класове активи (различни от тези, включени в РЗ-4 и РЗ-7), навреме, ефикасно, отговаряйки на най-високите стандарти и в съответствие с другите дейности.
-

6. Основни дати

Крайният срок за изпращане на предложенията от кандидатите е 17:00 часа, 21 януари 2016 г. Банките следва да предоставят на БНБ своя предварителен избор, включително кратко описание на основните съображения до 17:00 часа, 22 януари 2016 г. БНБ следва да прегледа избора на всяка една банка и има правото да се обърне към кандидатите с изискване за допълнителна информация и/или среща с банката и избраните AQR Доставчици („Процес на въпроси и отговори“, „Q&A процес“, или “Q&A process”). В случай, че е необходима допълнителна информация, БНБ следва в рамките на 2 (две) седмици да информира банките за резултатите от процеса на въпроси и отговори, като тези резултати трябва да бъдат представени не по-късно от 11 февруари 2016 г.

Срокът за провеждане на AQR е 15 февруари 2016 г. – 17 юни 2016 г. Избраните кандидати трябва да извършат AQR в рамките на поставените крайни срокове от БНБ, при условие че изтичането на крайните срокове не освобождава избрания кандидат от отговорността да изпълни своите оставащи задължения.